

Harry Webers
voorzitter SER Overijssel

OMZIEN NAAR ELKAAR: BETER SAMEN DELEN DAN ALLEEN WINNEN

Het Coalitieakkoord 2021 - 2025 heeft de betekenisvolle titel 'Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst'. Een meer dan hoopgevende titel, omdat de regeringspartijen blijkbaar meer belangstelling voor de ander willen tonen, zich meer om de ander willen bekommeren, de ander meer willen beschermen en met de ander willen vooruitkijken naar de toekomst. De politieke belofte is niet gering en wordt bovendien kracht bijgezet met tientallen miljarden voor uitdagingen zoals de transitie op het gebied van landbouw en natuur, klimaat en energietransitie en de bereikbaarheid van woongebieden!

Helaas zijn alleen 'Omzien naar elkaar' en miljarden niet voldoende om het gehavende vertrouwen van het volk in de democratische rechtstaat, politiek en overheidsinstellingen zoals de Belastingdienst te herstellen. In deze dynamische tijd met grote onzekerheden verwacht het volk ook charismatisch leiderschap, duurzame oplossingen voor problemen zoals de stikstofproblematiek, een inspirerende toekomstvisie voor ons land, en blijvend investeren in de fundamenteën van onze samenleving: (top)onderwijs en onderzoek, goede gezondheidszorg en een bloeiende kunst- en cultuursector.

Boeiend is de vraag of 'Omzien naar elkaar' vanuit het perspectief van West-Nederland hetzelfde is als vanuit het perspectief van Oost-Nederland? Oost-Nederland verwacht dat Den Haag veel verder kijkt dan West-Nederland, meer aandacht heeft voor de regionale economie en belangen en serieus vooruitkijkt naar de Brede Welvaart in het héle land.

Het Coalitieakkoord rept over meer aandacht voor onze gezamenlijke geschiedenis en over zowel een Nationaal Historisch Museum als een Slavernijmuseum. In 2006 werd al eens besloten om een Nationaal Historisch Museum (NHM) op te richten. Toen waren Amsterdam, Arnhem en Den Haag, en later ook Nijmegen en Almere, in beeld. Na veel politiek gekrakeel koos de Tweede Kamer medio 2009 voor een NHM naast het Arnhems Openluchtmuseum. Maar nog geen anderhalf jaar later besloot staatssecretaris Halbe Zijlstra tot grote bezuinigingen in de kunst- en cultuursector. Opeens bleek de bouw van het NHM onverantwoord, en lieten Haagse bezuinigingsdrift en een te lage gunfactor Arnhem met lege handen zitten. ALS er een nieuw NHM moet komen, is de hamvraag natuurlijk waar? Arnhem kan zich beroepen op bestuurlijke afspraken ('noblesse oblige'). De Hanze- en provinciehoofdstad zou een mooie tegenhanger zijn van de VOC-hoofdstad Amsterdam, die graag de 'museale voorziening slavernijverleden' wil huisvesten. Maar wellicht komen ook Hanzesteden als Groningen, Zwolle, Deventer of Nijmegen in aanmerking voor een NHM. Als 'Omzien naar elkaar' echt serieus bedoeld is, kunnen West-Nederland en Oost-Nederland beter samen delen dan West-Nederland alleen winnen.

Het Coalitieakkoord rept met geen woord over het besluit van oud VWS-minister Hugo De Jonge om alle kindhartchirurgie te concentreren in West-Nederland. Dat zou leiden tot sluiting van het Kinderhartcentrum van het UMC Groningen met alle expertise van 75 jaar. Het besluit is ongetwijfeld goed onderbouwd met kpi's van rekenmeesters uit West-Nederland, maar Oost-Nederland roerde zich. De petitie 'Laat UMCG een (kind)hartcentrum blijven' werd door 262.000 mensen getekend. Zowel de ziekenhuizen als Statenfracties in de vier noordelijke provincies stuurden brandbrieven naar VWS-minister Ernst Kuipers. Kuipers, die Geneeskunde studeerde aan de Rijksuniversiteit Groningen en internist werd in Deventer, hield lang voet bij stuk. Maar dankzij de stevige lobby en politieke druk bleek Kuipers bereid tot heroverweging, en vroeg hij de Nederlandse Zorgautoriteit om voor de zomer een 'impactanalyse' uit te voeren.

West-Nederland kan beter samen delen met Oost-Nederland, dan alleen winnen. Wellicht wordt het 'Omzien naar de ander' zoals Oost-Nederland het graag zou willen. Samen vechten voor de goede zaak en een stevige lobby doen er beslist toe. Net zoals gaan stemmen voor de nieuwe gemeenteraden medio maart. 'Kieken wat 't w rt' medio maart  n rond de zomer!

Harry Webers, 14 februari 2022